

Krameryusovy  
Král. Pražské Poštovské Noviny.

Roku 1790.

Číslo 30.

Druhý roční běh.

W Sobotu dne 24 Července.

Gaufronne wogensté Zprávy.

Násheho wítězoslawného, hrz  
dinného Wúdec Laudona  
neni wíce! — Den 14  
tého měsíce byl ten den  
pro nás mýřiwchleyssi, na kterýž nás  
neypčelwégssí Orec, šedíwý Šedina,  
polní Maršalek Baron Laudon, w 75ti  
letech wěku swého w Morawě z tohoto časného do wěčného  
žiwota wytrčil. Jeho nemoc netrwa  
la než negaty fratický čas, kteráž od  
zlaté žily s přitrazením foliky pocházela.  
— Kdo wyprawí wsecky geho hrdinské  
stutky, kterýchž počtu neni? Kasse péro  
mdle a nestatečné gest, kdybychom my

ge wsecky připomínati měli. — Bu  
diž nám dosti na tom, když řekneme,  
že sme ztratili šrdinu toho, kteréhož  
hrdiným stutkům celý swět se podíval,  
a kteréhož znamenité jméno ani v ná  
šich, ani v neypožděgssích nassich nez  
přatel potomků nížádnými časy z paměti  
wyhlazeno nebude. — Umřel! — umřel  
nám zagisté příliš časně ten náš starost  
líwý Orec, kterýž giž prwé wedením  
snažné péče o nás Čechy sobě welských  
zásluh nashromáždil, a gehož sme y w  
nyněgssích dosti odporných případnostech  
gistotně za neymoeněgssí podporu a obra  
zu měli. A protož žalost nasse gest ta

Kowán



řowá, kterěz ne slzawé oči, ale toliko  
cytedlně, bolestj proniknuté srdce wypos-  
wědji w stawu gest.

Chcemeli prawdu mluwiti, tedy o  
pokogi aneb o wogně s Pruským dwor-  
em, na kterauž zpráwu nejwětšj čas-  
stka nassich Panů Erenářů čeká, newjme  
dosawad zhola nic. Z Raychenbachu,  
kdež se newstále rada drží, nepřichází  
naprosto žádné zpráwy, y ostatně wesse-  
cko tak ticho gest, gakobychom se z bauř-  
liwého moře k bezpečnému přístawu byli  
dostali, a po mnohých giž swedených biz-  
twách nejžádostiwějšjho pokoge poží-  
wali. Nepozůstává tedy nic giného,  
než gestě malé strpenj mjeti, a pak, gakž  
se okolořtogičnosti změní, wšeccko w plně  
zpráwě wstýssime. A na tu hodinu, w  
kterauž buď skutečně o wogně aneb o  
trwánliwém swatém pokogi zwieme, ne-  
njě giž w prawdě potřebj dlouho očeká-  
wati. — Že wšak po tu chvíli krom wšech  
těch wálečných příprav, kterěz se děj-  
předce nejwice k pokogi směřuje, o tom  
nás gistý wěreyný list cele ubezpečiti  
chce, nebo se w něm w tento smysl piše:

"Cožbychom neyduležitejšjho po-  
myslili, a což wěsterau Řissi Němectau  
wpokogiti může, gest ta zpráwa, že o  
pokogi mezy Ruským, Rakaušským a Pru-  
ským dworem nelze wje pochybowati.  
Bylo syce domněnj, že snad Wjdenšský  
dwůr přinucenjm dwora Berlinského Sa-  
licye Polákům s wýgmurjm Bukowiny  
postoupj, šteže což Berlinský dwůr wmy-  
slu swého na Gdanisko a Thorn dosáhnu-  
ti hleděl. Ale při tak šťastné wálce,  
gakáž se dosawad proti Turkům we-  
de, aby Rakaušský dům, kterémuž na syle,

ORAVSKÉ  
MÚZEUM  
P. O. HVEZDOSLAVA

mocy y bohatstwj neschází, aurodnau,  
lidnau, wýnosnau, a w dobrém mjstě  
ležjcy kraginu, ku kterěz gemu práwa  
žádný odepřiti nemůže, dobrowolně dáti  
měl; to domněnj teď samo od sebe přestá-  
wá, když powážime, že tehdaž toliko krag-  
iny takowé, gakáž gest Salicye, s snad-  
šjim oželenjm obětugeme, když sme prwe  
několikrát přemoženi, na hlavu poraže-  
ni, a konečně wšj síly a wálečné mocy  
zbaweni byli."

ORAVSKÉ  
MÚZEUM  
P. O. HVEZDOSLAVA

"Srownánj a wtworzenj stálého po-  
koge mezy Ruským, Rakaušským a Pru-  
ským dworem bude nepochybně základ k  
pokogi mezy Ruským, Rakaušským a Tu-  
reckým dworem. A což Pruský dwůr  
nejwice k zachowánj pokoge s Ruským  
a Rakaušským dworem pohnulo, gest to,  
poněwadž Denemarkowé wognau brožj,  
Sasowé gen do příležitěho času zůstá-  
wagi neutrál, a alliirowanj Polácj y  
Sweydwé gsau w takowém stawu, z  
kterěhož Pruský dwůr sobě nemnoho do-  
brého slibowati může. Wšezy tym předce  
to gistotná prawda gest, že Pruský dwůr,  
pokudby wogna na Slezských hranicých  
propukla, Wjderlandských buřiců se wgne.  
Čtyři regimenty, gak slyssime, gsau do  
Wjderlandu přichystáni, ku kterýmž se  
potom 8 tisíc Hessů přibrazj. Wšak  
ale ani z té strany Pruský dwůr proti  
Rakaušskému ničeho newymůže, nebo  
den po dni wětšj počet Wjderlandů  
k králowské straně přístupuge, a sami  
Wjderlandři prawj, pokud w Slezsku  
wogna nastane, žeť jim opěť předestle-  
gho na křk wwaleno bude."

"Od dáwna na Pruský dwůr byla  
ta stěžnost, že po každé při wolenj Řim-  
ského Cysáře Rakaušskému domu obtěžnosti  
čiz



činil. My ale nyní máme tu glistotnou zprávu, že Pruský Král Králi Leopoldovi wi swiig hlas při woleni giž w dubnu měsíce dobrowolně přislíbil. Leopold nyní z obzvláštěnj náklonnosti kurfirstského Kollegiumu má wšestky hlasy pro sebe.

Z Halicje se píše na den 12 toho měsíce: Gest syce prawda, že se wá- lečné příprawy napořád dělají. Tak- měř ani gediného kopce není, kdežby se reduty nezařládali, a giž gich množstwj hotowo gest. Solně doly v Wiličty, Bochnye a Képomice obzvláštěně do- bře a sylnými strážemi opatřeni gšau. Polních pekařů gest w dostatečném poč- tu, a dowáženi wogenských potřebností y potravu po tu chwili trwá neustále. Mimo to ale my předce slyšíme, a zvláště psaní ze Slezska prawí, že se tam při shromáždění ne tak o wognu, gačo skutečně o pokog gedná.

Winy list z Halicje podotýká dále: žitostj swobodně Polské obce, a zvláště prawí, že gač mile na sněmu předne- sjeni Pruského Krále strany Gdanška a Thornu přečteno bylo, na wětšim díle audowé téhož sněmu byli tomu na od- por, prawíce, že gest to nové dělení Polska. Dne 7 čerwence, na kterýž den přítomná zpráwa z Warssawy odcházel, wi se, že gednání strany postavení Gdanška a Thornu k swému skončení ne- přišlo; ale to se wi, že dne 5 téhož Pruský Posel Hrabe Luchesyňy z War- ssawy wybral se na cestu do Wratislawi.

Podpis. Neyposlednějši zpráwa z Kaychenbachu prawí, že Ruský Posel dosawad nepřišel; a nepřigdeli, tedy celá rada nagednau wezme skončení. Také slyšeti, že Pruské stráž po hranic- ech sylnějši postaweny gšau.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

O Turcích wyprawuje se nám pěkná hystorie. My wíme bez pochybení, že tento národ w obogjm wálečném tažení za předessých dwau let wždycky nešťastný byl. Wi- me také, gač hrubě na lid y země strz minohé swedené bitwy a dobywání měst y hradu stencen byl. Ale co sobě my- slíme? že snad Turek ohnuw swau twr- dau sfigi, nyní se w třetím wálečném tažení křiti bude? Ne zagisté — ani pomysleni o tom. — On dosawad swé zpupnosti a hrdosti s sebe nespožil, a po- tu chwili mluij tak wysokým hlasem, gačoby se giž přes Banát, Syrmii, Uhry, Rakausy, Morawu až k nám do Čech byl prodrat, a zde trůn swého Maho- meta byl wyzdwihl. Poslyšíme toho w myšli hrdého, ale w skutku pokořeného, potřeného, ano na hlavu poráženého Turka. Gemu na tom není dosti při- takowém nešťestí, gačýmž teď ze wšech stran obkliččen gest, spokojiti se tím, což mu wítězoslawni dworowé, Ruský a Ra- kauský, dle dobřeliblezné wíle swé da- waji, a s ním tak přátelsté narownání učiniti chci, gačž w Požarowicých za- wřený pokog toho dopaussti. On chce — podiwne k slyšení — aby mu nássi wítězoslawni dworowé — wšestky wy- bogowané země nazpátek wrátili, a — nic méně než 40 tisíc millionů — wá- lečných autrat nahradili. Zdoby pomys- lil, že přemožený nepřitel s takowau opowážliwosti toho žádati bude, čehož mu wšij gého sylau a mocí podržeti a zachowati lze nebylo? Ale on má moc- nau podporu, Sweydského Krále, pod- poru takowau, kterau Rusowé teď do tak- nebezpečné vžiny wehnali, z kteréz aby sobě



sobě pomohla, odginud opět podpory svých kasamatů zalezti přimoceni byli. Břad, a žkdati zapotřebi má. Břiná podpora Tureckého dwora gest Pruský Král, gehož ponuknutij, aneb gatžkoli to gmenowati můžeme, pomocy aspoň při tomto třetím wálečném tažení Turcy sobě mnoho šťastného prospěchu slibowali. Nebo w skutku nassich nepřatel Turků nebyl giný vmysl, než že náš dwůr, wida wálečné připrawy z Pruské strany, snad neywertšij částku swého bogowného lidu, aneb dokonce wsecken lid z Tureckých k Pruským hranicem stáhne, a tady že Turcy opět k wzetj a wymožení wsech swých ztracených zemj ney snadšij a nebezpečněgšij průchod miji budan. Než zklamala ge naděge. Náš dwůr postavil armádu močnanu proti Turkům, a druhau tauž sylau a násyžim pro potřebu postavil proti Prussanům. A snad wbožj Turcy — což po časťu zwjme — gestě na giný způsob o klámání budaw. Sapienti sat!

Gatšj neduwodná zpráwa wwedla w známost, že hrad Četjn giž w nassich rukau gest. Ale my sine potud o tom žádné gistotné powědomosti neobdrželi. Mezy tjm wjme, že nássi okolo toho hradu mnyje zařládaji, a geg do pozmeti wyhoditi chji, nebo obawaji se, aby snad, ženauce na ten hrad šturmem, mnoho lidu bez potřeby neztratili. Dne 26 čerwna nássi dobrowolnicy most a čartak neb srub w Četjna zapálili. Dne 28 Četjnšij Turcy z swých kusů něco mázlo střileli, poněwadž gim nássi wsecky téměř kusy podwrátili a škazyli. Těhož dne nássi počali zákopy proděláwati, a druhého dne od rána až k polednjmu s takowým násyžim střileli, že Turcy do

swých kasamatů zalezti přimoceni byli. Břom toho ale předce toho dne z nassich dělňjků, genž na zákopich pracowali, od Turků 2 zabiti, a 10 giných, tež Prus porečňj od Durlachského regimentu poraněni byli.

Dne 30 čerwna vmřel Generál-major, Německého řádu Rytjř, Baron Bubenhofen, kterýž dne 26 težce poraněn byl, a dne 2 čerwnce nato dle wogenského obyčege slawně pochowán gest.

Těhož dne 30 čerwna a následujicýho dne nássi neyštěle se objrali dělájim zákopů, a Turcy w skutku magj hlawnj čas, aby se z swých kasamatů wybrali, pokud do powětří na procházku giti nechji.

Dne 1 čerwnce přišel weliký zástup Turků, z tisíce w počtu, Četjnšým na pomoc, kterěž bjle a čerwně oděný. Bassa z Baňaluky wedl. Nássi spatřiwše ge, hned do nich z kusů pálili, a Turcy widauce, že swého cyle a dlozděni swého dobrého předsewzeti dosáhnutí nemohau, na rychlost wtřkali zpět, a mnozho zbitých po sobě na mjestě nechali. Při tomto přjběhu Bněžowičšij dobrowolnicy sobě obzwláštnj pochwalj dobyli. Břom giž známých poraněných, také w gich počtu gest žástupňj Wřikely od Durlachských a gistý Harumbassa aneb Wřidce dobrowolňjků. Při poslednjm přjběhu, řdyž Baňalučšij Četjnšým na pomoc táhli, byl poraněn do stěhna Generál polnj Maršalek Laytnant Baron Wallis, a druhý žástupňj od Četlnských gmenem Soljerwač. Rána Pana Generála gest dosti těžká a nebezpečná, mezy tjm předce gest naděge, že wzdrawen býti může.